

PARAULA I VIDA

L'esperit d'Assís a Barcelona

Es compleixen aquest any els vint-i-cinc anys d'una de les iniciatives més profètiques del beat Joan Pau II: la primera trobada interreligiosa de pregària per la pau, a la qual varen assistir representants de les principals religions de tot el món i que es va celebrar a la ciutat d'Assís, l'octubre de 1986.

Aquella iniciativa no fou un esdeveniment aïllat sinó que ha tingut continuïtat en les trobades internacionals de pregària per la pau, promogudes per la Comunitat de Sant Egidi, institució fundada per un laic, el professor d'història de la Universitat de Roma Dr. Andrea Riccardi.

S'ha parlat, en ocasió d'aquestes trobades interreligioses de diàleg i de pregària per la pau, de *l'esperit d'Assís*, inspirat en l'espiritualitat i el testimoni de sant Francesc d'Assís.

El Dr. Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant Egidi, presidí un dels actes de la darrera trobada interreligiosa per la pau, celebrada a Munic el passat setembre

Barcelona ha tingut l'honor d'acollir en dues ocasions aquestes trobades, els anys 2001 i 2010, i la nostra diòcesi ha estat també present en la darrera d'aquestes trobades, la celebrada a Munic els passats dies 11, 12 i 13 de setembre.

La trobada celebrada a la capital de Baviera, organitzada conjuntament per la Comunitat de Sant Egidi i l'arxidiòcesi de Munic, tenia com a lema: «Hem de viure junts. Religions i cultures en diàleg». Un lema especialment significatiu i suggeridor del camí que les religions estan cridades a fer en el futur, demostrant que no són font de guerres i de conflictes sinó promotores de justícia, de respecte als drets humans i de convivència.

La trobada muniquesa va comptar amb la participació d'Angela Merkel, cancellera de la República Federal d'Alemanya, del president de la RFA, Christian Wulff, i d'altres autoritats de Baviera i del Govern federal. La trobada va estar molt marcada —no podia ser d'altra manera— per la celebració, el dia 11 de setembre, del desè aniversari dels atemptats terroristes contra Washington i contra les Torres Besones de Nova York.

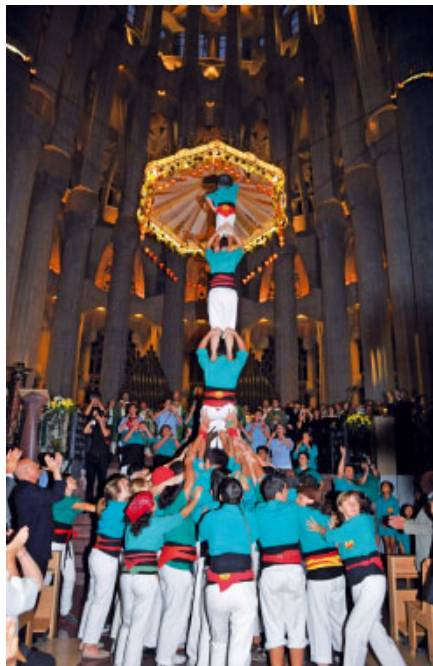
Aquest aniversari feia especialment actual el dilema en què, segons la Comunitat de Sant Egidi, es troba el món d'avui: o l'enfrontament o la convivència en el diàleg i el respecte dels drets humans. És molt important, no només per a les religions sinó també per a tota la humanitat, que totes les religions ajudin a fer realitat aquesta convivència en la pau i en la justícia. Com va dir el president del Consell d'Europa, obrint el passat 12 d'abril una jornada sobre les religions i el diàleg intercultural: «Les religions estan fundades sobre la tolerància, la compassió i el respecte de la dignitat humana i tenen una gran funció per promoure la comprensió entre les persones, la solidaritat i la cohesió social.»

Aquest és el sentit dels missatges que el Sant Pare Benet XVI, continuador de la iniciativa interreligiosa del seu predecessor, ha enviat a les diverses trobades encaminades a promoure en el món d'avui l'anomenat *esperit d'Assís*.

Per això, Benet XVI no ha dubtat a promoure una nova trobada interreligiosa a la ciutat de sant Francesc, commemorativa de la primera trobada convocada per Joan Pau II, que tindrà lloc el proper dia 27 d'octubre i demostrarà una vegada més que hi ha continuïtat i no ruptura entre Joan Pau II i Benet XVI en el delicat tema del diàleg interreligiós.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Un Pla Pastoral evangelitzador

El passat 25 de setembre, en un acte celebrat a la basílica de la Sagrada Família, fou presentat el Pla Pastoral de l'Arxidiòcesi de Barcelona per als anys 2011-2015, titulat amb les paraules de Maria a les noces de Canà: «Feu tot el que Jesús us digui» (Jn 2,5). Fou una celebració molt joiosa i amb un to profundament catòlic. Es presentà un DVD sobre l'aplicació de l'anterior Pla Pastoral i es varen presentar tres testimonis sobre els seus objectius. Cants de Gospel varen crear un clima alhora festiu i espiritual. També es van fer presents, amb expressions de la seva cultura, grups cristians del món africà i asiàtic. Acabada la celebració de l'eucaristia es va aixecar, per primera vegada, un castell humà a l'interior de la basílica, com mostra la foto. (Foto: Ramon Ripoll)

EL PROPER DIUMENGE

Diada del DOMUND 2011

El proper diumenge, dia 23 d'octubre, Diada de la Propagació de la Fe, el DOMUND, ens fixem en l'evangeli de Joan 20-21, on trobem les paraules de Jesús, dirigides als seus deixebles: «Com el Pare m'ha enviat a mi, jo també us envio...»

El Pare va enviar Jesús al món perquè estimava els homes i les dones del món. Va venir a dir-nos quelcom molt important per a nosaltres: Que Déu és Pare de tots, que ens estima a tots i que ens vol a tots a Casa seva, a la fi del nostre camí, per compartir la seva plenitud. I també ens va ensenyar com fer la ruta de la vida, amb goig i esperança.

A què ens envia, doncs, Jesús? Ens envia a portar a tot el món la Bona Nova que Ell va proclamar i en va fer la seva vida, fins a la mort i l'esclat de la seva resurrecció. A nosaltres ens ha passat —com en una cursa de relleus— el testimoni, perquè els seus amics i seguidors continuem a la terra la seva tasca evangelitzadora, amb la certesa que no estarem mai sols. «Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (Mt 28,20).

Les paraules de Jesús: «Jo us envio a vosaltres...», ens han d'omplir de joia. Quan hom fa un encàrrec a una altra persona vol dir que se'n fia. Hem pensat que Déu es refia de nosaltres? Jesús ha posat a les nostres mans la feina disseminada pel Pare, començada en el món per Ell i que nosaltres i les generacions futures hem de continuar. Heus aquí la nostra tasca, a la qual en la diada del DOMUND hauríem de prestar especial atenció, dirigida a ajudar els nostres missioners i missioneres, que són l'avançada de l'enviament de Jesús a terres llunyanes.

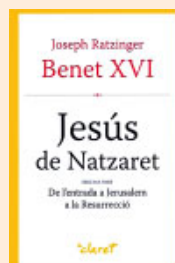
Preguem, doncs, per ells i per la feina que estan fent arreu del món. Preguem també pels països on treballen, perquè puguin obrir-se aviat a l'estabilitat i l'autonomia de subsistència.

Sentir-se enviat no és escoltar o llegir quelcom que ens commou, és fer de l'Evangeli de Jesús vida en la nostra vida.

No perdem l'oportunitat de fer-ho! Siguem generosos i obrim el nostre cor!

Delegats de Missions de Catalunya i Andorra

Publicació en català de la segona part de *Jesús de Natzaret*, de Benet XVI

Editorial Claret ha publicat la segona part de la trilogia que Benet XVI-Joseph Ratzinger dedica a Jesucrist. Aquesta segona part segueix els fets de la vida de Jesús des de la seva entrada a Jerusalem fins a la resurrecció. És un llibre de 286 pàgines (preu: 21 euros). La primera part de la trilogia també la va publicar Editorial Claret. La tercera part estarà dedicada a comentar els Evangelis de la infància de Jesús.

DIUMENGE XXIX DE DURANT L'ANY

► Lectura del llibre d'Isaïes (Is 45,1.4-6)

El Senyor pren Cir, el seu ungit, per la mà dreta, i el condueix per sotmetre-li les nacions i deixar desarmats els reis, per obrir-li les ciutats perquè no trobi tancades les portes.

El Senyor li diu: «Per amor de Jacob, el meu servent, d'Israel, el meu elegit, et crido pel teu nom, et dono un títol honorós, tot i que no em coneixes. Jo sóc el Senyor, no n'hi ha d'altre. Fora de mi no hi ha cap Déu. Sense que em coneguessis, t'he fet prendre les armes perquè sàpiguen de llevant fins a ponent que no hi ha ningú fora de mi. Jo sóc el Senyor. No n'hi ha d'altre.»

► Salm responsorial (95)

R. *Doneu al Senyor honor i majestat.*

Canteu al Senyor un càntic nou, / canteu al Senyor arreu de la terra. / Conteu a les nacions la seva glòria, / conteu a tots els pobles els seus prodigis. R.

El Senyor és gran, és digne d'ésser lloat, / és més temible que tots els déus; / perquè els déus dels pobles són no-res, / però el Senyor ha fet el cel. R.

Doneu al Senyor, famílies dels pobles, / doneu al Senyor honor i majestat, / tributeu al Senyor l'honor del seu nom. / Entreu als seus atris portant-li ofrenes. R.

Adoreu el Senyor, s'apareix la seva santedat. / Que tremoli davant d'ell tota la terra. Digueu a tots els pobles: «El Senyor és rei!» / Sentencieu amb raó les causes dels pobles. R.

Jesús i els fariseus: el tribut al Cèsar. Pintura d'Antonio Arias († 1684). Museu del Prado, Madrid

► Comença la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (1Te 1,1-5b)

Pau, Silvà i Timoteu, a la comunitat de Tessalònica, reunida per Déu Pare i per Jesucrist, el Senyor. Us desitgem la gràcia i la pau.

Sempre donem gràcies a Déu per tots vosaltres i us recordem en les nostres pregàries. No deixem mai de recordar davant Déu, Pare nostre, com la vostra fe treballa per propagar-se, la vostra caritat no es cansa de fer el bé, i la vostra esperança en Jesucrist, el nostre Senyor, aguanta les adversitats. Germans, estimats de Déu: sabem de cert que ell us ha elegit, perquè quan us anunciàvem l'evangeli, no predicàvem només de paraula, sinó amb obres poderoses, amb dons de l'Esperit Sant, i amb tota convicció.

► Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (Mt 22,15-21)

En aquell temps, els fariseus planejaren la manera de sorprendre Jesús en alguna paraula comprometedora, i li enviaren alguns dels seus i dels partidaris d'Herodes a dir-li: «Mestre, sabem que dieu sempre la veritat, i que ensenyeu de debò els camins de Déu, sense mirament per ningú, sigui qui sigui, ja que no obreu per complaure els homes. Digueu-nos, doncs, què penseu d'això?: És lícit o no de pagar tribut al Cèsar?» Jesús que s'havia adonat de la seva malícia, els respongué: «Hipòcrites, per què proveu de comprometre'm? Ensenyeu-me la moneda del tribut». Ells li ensenyaren una moneda romana, i Jesús els preguntà: «De qui és aquesta figura i el nom que hi ha escrit?» Li diuen: «Del Cèsar». Jesús els respon: «Doncs, torneu al Cèsar això que és del Cèsar, i a Déu, allò que és de Déu.»

► Lectura del libro de Isaías (Is 45,1.4-6)

Así dice el Señor a su Ungido, a Ciro, a quien lleva de la mano: «Doblegaré ante él las naciones, desceñiré las cinturas de los reyes, abriré ante él las puertas, los batientes no se le cerrarán.

Por mi siervo Jacob, por mi escogido Israel, te llamé por tu nombre, te di un título, aunque no me conocías. Yo soy el Señor y no hay otro; fuera de mí, no hay dios. Te pongo la insignia, aunque no me conoces, para que sepan de Oriente a Occidente que no hay otro fuera de mí. Yo soy el Señor, y no hay otro.»

► Salmo responsorial (95)

R. *Aclamad la gloria y el poder del Señor.*

Cantad al Señor un cántico nuevo, / cantad al Señor, toda la tierra. / Contad a los pueblos su gloria, / sus maravillas a todas las naciones. R.

Porque es grande el Señor, y muy digno de alabanza, / más temible que todos los dioses. / Pues los dioses de los gentiles son apariencia, / mientras que el Señor ha hecho el cielo. R.

Familias de los pueblos, aclamad al Señor, / aclamad la gloria y el poder del Señor, / aclamad la gloria del nombre del Señor, / entrad en sus atrios trayéndole ofrendas. R.

Postraos ante el Señor en el atrio sagrado, / tiembale en su presencia la tierra toda; / decid a los pueblos: «El Señor es rey, / él gobierna a los pueblos rectamente.» R.

► Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses (1Ts 1,1-5b)

Pablo, Silvano y Timoteo a la Iglesia de los tesalonicenses, en Dios Padre y en el Señor Jesucristo. A vosotros, gracia y paz. Siempre damos gracias a Dios por todos vosotros y os tenemos presentes en nuestras oraciones. Ante Dios, nuestro Padre, recordemos sin cesar la actividad de vuestra fe, el esfuerzo de vuestro amor y el aguante de vuestra esperanza en Jesucristo, nuestro Señor. Bien sabemos, hermanos amados en Dios, que él os ha elegido y que, cuando se proclamó el Evangelio entre vosotros, no hubo sólo palabras, sino además fuerza del Espíritu Santo y convicción profunda.

► Lectura del santo evangelio según san Mateo (Mt 22,15-21)

En aquel tiempo, se retiraron los fariseos y llegaron a un acuerdo para comprometer a Jesús con una pregunta. Le enviaron unos discípulos, con unos partidarios de Herodes, y le dijeron: «Maestro, sabemos que eres sincero y que enseñas el camino de Dios conforme a la verdad; sin que te importe nadie, porque no miras lo que la gente sea. Dinos, pues, qué opinas: ¿es lícito pagar impuesto al Cèsar o no?» Comprendiendo su mala voluntad, les dijo Jesús: «Hipòcritas, ¿por qué me tentáis? Enseñadme la moneda del impuesto.» Le presentaron un denario. Él les preguntó: «¿De quién son esta cara y esta inscripción?» Le respondieron: «Del Cèsar.» Entonces les replicó: «Pues pagadle al Cèsar lo que es del Cèsar y a Dios lo que es de Dios.»

COMENTARI

El Cèsar i Déu

l'altra solució sembla que és apujar els impostos. Els entesos discuteixen si és una bona mesura, tenint en compte la precària disponibilitat econòmica de molts ciutadans.

També a Jesús li plantejaven qüestions d'aquesta mena, adaptades a l'ambient del seu temps. Entre la gent de Palestina, el motiu per no voler pagar els impostos romans era que es tractava d'un imperi estranger, contrari a la fe i la llei del poble d'Israel. Per això li proposen a Jesús una pregunta enverinada: «És lícit o no de pagar tribut al Cèsar?» La seva famosa resposta («Torneu al Cèsar això que és del Cèsar, i a Déu allò que és de Déu»), resulta inesperada i desconcertant.

Davant dels qui esperaven una oposició radical de Jesús al poder romà, ell sembla dir que l'àmbit econòmic i polític té les seves pròpies normes, que cal respectar. Al mateix temps, recorda que en la vida humana hi ha una dimensió transcendent, que s'ha de valorar i situar en el lloc que li correspon.

La societat humana s'ha d'organitzar d'acord amb les seves pròpies regles, que han de buscar el bé comú, sense que els plantejaments religiosos hi interfereixin. Al mateix temps, els criteris polítics no han de condicionar ni impedir la fe i la vida religiosa de les persones i els grups humans.

Agustí Borrell

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 1a setm.): Rm 4,20-25 / Lc 1,69-75 / Lc 12,13-21 ■ **dimarts:** 2Tm 4,10-17b / Sl 144 / Lc 10,1-9 ■ **dimecres:** Rm 6,12-18 / Sl 123 / Lc 12,39-48 ■ **dijous** (□ Terrassa): Rm 6,19-23 / Sl 1 / Lc 12,49-53 ■ **divendres:** Rm 7,18-25a / Sl 118 / Lc 12,54-59 ■ **dissabte:** Rm 8,1-11 / Sl 23 / Lc 13,1-9 ■ **diumenge** vinent, XXX de durant l'any (□ Urgell) (lit. hores: 2a setm.): Ex 22,21-27 / Sl 17 / 1Te 1,5c-10 / Mt 22,34-40.

Els impostos no són gens populars. Mai no ho han estat. Molta gent intenta no pagar impostos o pagar-ne pocs, ja sigui amb mitjans legals o a través de l'economia submergida. En no pocs ambients, aquesta actitud és acceptada sense escrúpols. Hi ha qui la justifica per la corrupció o la incompetència de determinats polítics.

I tanmateix els impostos són imprescindibles perquè funcionin els serveis públics. En una situació com l'actual, tornen a estar sobre la taula. Venim d'un temps en què les administracions públiques s'han endeutat sense mesura, i ara no tenen recursos per afrontar la crisi. A part de retallar despeses i serveis, de vegades de forma dràstica,

BÍBLIA I SOCIETAT ACTUAL

Sembrar la bona llavor amb confiança

L'encert de Pau va ser partir de l'experiència prèvia dels ciutadans d'Atenes. En la seva predicació a l'areòpag, Pau apel·la a les pràctiques religioses dels atenesos —el Déu que adoren sense conèixer— i a la bellesa del món exaltada pels seus poetes per donar a conèixer Déu. La llavor de l'Evangeli plantada per

Pau en el cor dels atenesos, malgrat el seu fracàs inicial, va donar uns fruits que ens han arribat fins ara. Pau va ser capaç de posar els fonaments per aconseguir que el germen de l'Evangeli arrelés en la terra de la cultura clàssica, la civilització més potent d'aquella època. La conjunció dels dos elements, el cristià i el clàssic, s'ha mostrat prou fecunda al llarg dels segles.

És possible que, en l'actualitat, ens trobem en una situació similar a la viscuda per Pau a Atenes o Moisès a Nebó: sembla que s'hagi acabat el camí. Ara bé, no som

al final del viatge sinó al final d'una etapa i a l'inici d'una altra.

La cultura occidental és la civilització més poderosa que mai hagi existit. Podem pensar que és una societat prou satisfeta d'ella mateixa com per riure's de les creences religioses i, per tant, poc receptiva al missatge de l'Evangeli. Però és la nova Terra Promesa.

El repte del cristianisme és arrelar-hi, tal i com Abraham, Isaac, Jacob, Josep i Moisès van inserir la seva experiència de fe en els paràmetres del seu temps. Cal aprendre d'ells, i de Pau també, a apreciar el valor de les aportacions de cada cultura, sense deixar de combatre decididament els aspectes que puguin atemptar contra la dignitat de l'ésser humà, per construir una societat fidel a l'experiència espiritual rebuda i en sintonia amb els signes dels temps.

Josep Otón

(*Històries i personatges*. Ed. Claret, Barcelona 2009)

Hacer el bien

Se llama Rosalía. Es viuda y madre de dos hijos. Ha trabajado toda su vida en el bar-restaurant de su casa, en Gracia. Siempre acogió a pobres y a marginados. Les daba un plato caliente y un lugar cubierto, en el patio, donde pasar la noche.

Ahora ella vive en una residencia. Al lado de su habitación tiene una señora totalmente imposibilitada. Está en la cama. No habla ni abre los ojos.

Rosalía iba a visitarla todos los días. Le cogía la mano, para que sintiera su presencia y su afecto. Le contaba cosas de ella, de sus hijos, del mundo... Le hacía un pequeño masaje en los brazos y las manos.

Una vez tuvo que ausentarse unos días. Fue a despedirse de su vecina. Cogió su mano y le dijo que:

—«Sentía no poderle hacer compañía hasta que regresara». La enferma cogió con ambas manos las de Rosalía y se las apretó fuertemente, como señal de agradecimiento.

Al regresar le dijeron que su vecina había muerto.

R. Guardini, profesor de las Universidades de Berlín, Tübingen y Múnic, afirmaba: «El conocimiento del bien es motivo de alegría». ¡Cuánto más lo será *hacer* el bien!

J. M. Alimbau

SANTORAL

16. ✠ Diumenge XXIX de durant l'any. Mare de Déu de la Bonanova; santa Hedvig (Eduvigis), rel. cistercenca (†1243), viuda del príncep de Silèsia; santa Margarida-Maria Alacoque (1647-1690), vg. salesa a Paray-le-Monial, propagadora de la devoció al Sagrat Cor; sant Gal, abat, apòstol de Suïssa; sant Galderic o Galdric, agricultor occità, patró dels pagesos catalans; sant Bertran, bisbe de Cominges.

17. Dilluns. Sant Ignasi d'Antioquia, bisbe successor de Pere i mr. a Roma (107); sant Rodolf, mr.; santa Exupèria, mr.

18. Dimarts. Sant Lluc, evangelista, deixeble i company de Pau, cronista dels Fets dels Apòstols, patró dels artistes plàstics; sant Just, nen mr.; santa Trifònia, emperadriu.

19. Dimecres. Sants Joan de Brébeuf (†1648) i Isaac Jogues (†1647), prev.

jesuïtes, i sis companys més, mrs. al Canadà; sant Pau de la Creu (Ovada 1694-Roma 1775), prev., fund. Passionistes (CP, 1720); sant Pere d'Alcàntara (1499-1562), prev. franciscà, reformador; santa Laura, vg. i mr. (864) a Còrdova.

20. Dijous. Sant Andreu de Creta, monjo; sant Artemi, militar mr.; santa Irene, vg. i mr.; beat Contardo Ferrini, professor seglar.

21. Divendres. Santa Úrsula, vg. i mr. venerada a Colònia (s. x); sant Hilarió (s. III-IV), abat palestíenc; sant Caius o Gai (Cayo), soldat mr.; santa Celina, mare de sant Remigi.

22. Dissabte. Sant Marc, bisbe de Jerusalem i mr.; santa Maria Salomé, mare dels apòstols Jaume i Joan; santes Nunila i Alòdia, germanes vgs. i mrs. a Osca; beat Joan Pau II, papa (1978-2005).

EDUCAR

La violencia deportiva

¿Qué se puede hacer para reeducar a los aficionados deportivos violentos, jóvenes y no tan jóvenes?

• En primer lugar, no favorecer que su naturaleza agresiva se transforme en violencia en el campo de juego. Evitemos, por tanto, las noticias que provocan actitudes violentas, que caldean los ánimos... en los medios de comunicación. Por el contrario, hay que transmitir mensajes pacificadores, tanto en la megafonía y en los paneles de los mismos estadios como por los medios de comunicación.

• En segundo lugar, cabe insistir en las iniciativas legislativas: restricciones del consumo de alcohol en el estadio y alrededores; multas a los autores de altercados o penas de privación de libertad; exclusión de los violentos de la entrada en los estadios, etc. Medidas de vigilancia en la entrada de los recintos deportivos para que no se introduzcan objetos peligrosos (cohetes, petardos, botellas, palos...).

• Y, en tercer lugar —quizás el punto que me parece de mayor importancia—, deben promocionarse programas de educación pública (que prácticamente no existen en la actualidad), basados en las normas de convivencia ciudadana, haciendo especial énfasis en la honorabilidad deportiva.

• En conclusión, creo que es posible incidir sobre muchos de los factores que favorecen la aparición de la violencia en el deporte con el fin de prevenirla. *La educación deportiva tiene como objetivo que sea una competición entre caballeros.*

Dr. Paulino Castells

(*Tenemos que educar*, Ed. Península. *Hem d'educar*, Ed. Columna)

ENTREVISTA

JOAN CARLES MÈLICH

Emparaulant el món

Amb motiu del 75è aniversari del P. Lluís Duch, monjo de Montserrat i antropòleg, Fragmenta Editorial li ret homenatge amb l'edició d'un llibre que convida a la lectura de la seva peculiar antropologia, desenvolupada al llarg de més de quaranta obres i de centenars d'articles científics. Amb el títol *Emparaular el món*, expressió que utilitza sovint el P. Duch, el llibre conté una introducció general al seu pensament, un conjunt d'aportacions centrades en moments principals de la seva obra o que hi entren en diàleg, així com dos textos del mateix pensador sobre la qüestió del mite. Joan Carles Mèlich, professor titular de filosofia de l'educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, ha codirigit el llibre, amb Ignasi Moreta i Amador Vega.

Què hi ha al darrera del llibre *Emparaular el món*?

Hi ha un intent de donar a conèixer la seva obra i d'entrar-hi en diàleg. El llibre comença amb una introducció al seu pensament i continua amb textos d'intel·lectuals catalans i iberoamericans que dialoguen amb la seva filosofia.

Què destacaria de la figura i del pensament del P. Lluís Duch?

Crec que Lluís Duch és avui l'antropòleg de referència a Catalunya i a Espanya. Ha estat tota la seva vida un intel·lectual lliure que ha renovat el pensament antropològic i religiós d'una manera radical. En el meu article al llibre destaco la importància del seu pensament, sobretot des del punt de vista de la renovació del llenguatge antropològic, ètic i religiós. També he de dir que Duch té un estil que el fa accessible a qualsevol tipus de públic interessat en les qüestions que ell planteja.

Com definiria l'antropologia de Lluís Duch?

És una antropologia de l'ambigüitat. A diferència dels que pensen que l'ésser humà és bo o dolent per naturalesa, Duch diu que som ambigus. Des del punt de vista religiós és fonamental la *paràbola del bon samarità* (Lc 10,30). Mai no sabem què és ètic, ni què és cristià, en abstracte, perquè tota ètica i tot cristianisme només són vàlids si es viuen en situacions concretes. El samarità és ètic perquè es fa responsable del dolor de l'altre.

Oscar Bardají i Martín

AGENDA

ACTES I CONFERÈNCIES

A 15 anys del Concili Provincial Tarraco-nense. Dimarts 18 d'octubre (11 h), al CEP (Rivadeneira 6, 3r), primera sessió de formació d'aquest curs. Taula rodona, organitzada pel Col·legi de Rectors de Barcelona i presidida per Mons. Carles Soler Perdigó.

XXIII Jornada Catalana de Pastoral de la Salut. Amb el lema «Aixeca't, ves; i la teva fe t'ha salvat» (Lc 17,19) i presidida per Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar de Terrassa i responsable de la Pastoral de la Salut de la CET. Dia 29 d'octubre (9.30-18 h), al Centre Borja de Sant Cugat, amb ponències de Mons. Sebastià Taltavull, Mn. Xavier Sobrevia i l'equip pastoral de l'Hospital Residència St. Camil de St. Pere de Ribes. S'acabarà amb l'Eucaristia. Cal fer inscripció prèvia al t. 933 171 597 o al c/e: psalut@arqbcn.cat.

Claus de lectura de les notícies del mes. Dimarts 18 d'octubre (19.30 h), amb Luis Sols i Oriol Prado, a l'auditori de Cristianisme i Justícia (c/ Roger de Llúria, 13).

Unió Espiritual de Mares. Dimecres 19 d'octubre, a 2/4 de 5 missa i a 2/4 de 6 conferència: «Què volem aportar la gent gran? Volem aportar experiència», amb el Sr. Joan Rigol. Lloc: c/ Riera Sant Miquel 1 bis, Barcelona.

Aula d'extensió universitària CIC de la gent gran. Dilluns 17 d'octubre (17 h), conferència del prof. Martí Anglada, advocat i periodista, sobre «Les relacions entre Europa i els Estats Units en el temps de Barack Obama» (Via Augusta, 205).

Monestir de Sant Pere de les Puel·les (c/ Anglès, 55). Dia 21 d'octubre (19.30 h), conferència «Humanitzar la societat», per Joan Rigol. Les vespres s'avancen a les 19 h.

Parròquia de la Mare de Déu de Betlem (c/ Xuclà, 2). Descoberta d'una placa commemorativa pel 125è aniversari de la visita de sant Joan Bosco a aquesta església. Intervindran Mn. Joan Rodríguez, rector; i P. Àngel Asurmendi, provincial dels salesians. Dia 22 d'octubre (19 h).

Grups d'Oració i Amistat. Jornada missionera amb les Franciscanes Missioneres de Maria (c/ Llorer, 9), dissabte 22 d'octubre (10-18 h). Oberta a tothom. Inscripcions, t. 932 181 005 o c/e: goracionamistad@yahoo.es.

Parròquia de Sant Ramon de Penyafort (Rbla. Catalunya, 115). Diumenge 23 d'octubre (12 migdia), se celebrarà l'eucaristia donant gràcies a Déu per la presència des

LA SAGRADA FAMÍLIA SEGONS GAUDÍ

Una basílica gràcil i viva

A la Sagrada Família, l'arbre-columna té un moviment intern, està construït segons l'helicoides, la figura que li dona moviment i vida. La nau de la Sagrada Família no és rígida i feixuga —anava a dir trista. Ben al contrari, és gràcil i lleugera, delicada i esvelta. És profundament humana i convida a l'ascensió, gràcies a la inclinació de les seves columnes cap al centre, és a dir, cap a Déu. La síntesi de Gaudí fa possible que grans pressions quedin *engolidas* per una construcció que no aclapa ni esclafa. A la Sagrada Família, repòs i dinamisme van junts; la pedra és viva.

Precisament, l'himne de la dedicació d'esglésies parla de «pedres vives» referint-se als que estan units a Jesús i són fills de l'Església santa. Gaudí entenia que la seva obra era un organisme viu, que estava en mans de Déu i de les generacions futures, i que ell era la primera anella de la cadena. Diu: «Els grans temples mai no han estat obra d'un sol arquitecte». Són com «els roures centenaris que trüguen anys i anys a ser grossos» (testimoni recollit per César Martinell).

Això, però, a Gaudí no el preocupa gens ni mica. La seva confiança en Déu és absoluta: «L'Amo d'aquesta obra no té pressa» (testimoni recollit per Joan Bergós). Aquesta confiança explica, de fet, la seva vida i la vida de la basílica que construeix: «A la Sagrada Família tot és providencial, àdhuc la meua entrada com a arquitecte» (testimoni recollit per César Martinell).

I, encara, una profecia enigmàtica: «Aquest temple, l'acabarà sant Josep» (aquesta frase és recollida per Puig-Boada, en *Pensament* n. 347, però no s'assenyala qui la testimonia).

Armand Puig i Tàrrach

La Sagrada Família segons Gaudí, Edicions Pòrtic (Grup 62)

de fa 60 anys de la imatge de la Mare de Déu de Misericòrdia al temple parroquial. Es convida especialment tots els reusencs i devots de la Mare de Déu sota aquesta advocació.

Església de Sant Gaietà - P. Teatins (C. de Cent, 293 - Enric Granados, 6). Concert d'amistat, diumenge 23 d'octubre (18 h). Cor Signum, de la Seu d'Urgell, dir. Rafael Lobet, i Coral Som, dir. Enric Azuaga.

CURSETS

Instituto Teología y Humanismo (P. Dominicos - c/ Bailén, 10) «Adviento, Cuaresma y Pascua como tiempos fuertes», por el P. Antonio García Lozano, OP. Días 18, 19 y 20 de octubre (18.45-19.45 h).

Aprendiendo a contemplar desde el cine. Una propuesta educativa y pastoral. Amb Peio Sánchez. Dissabte 22 d'octubre (9.45-17.30 h). Organitza la URC. Lloc: Col·legi salesià Sant Josep (c/ Rocafort, 42). Preu: 20 euros. Informació: t. 933 024 367 i c/e: urc.info@gmail.com.

Fundació Balmesiana (c/ Duran i Bas, 9). «Curs bàsic sobre ecumenisme», amb Hèctor Vall, sj, dimecres del 19 d'oct. al 14 des. «Lectio Aristotèlica», amb José M. Alsinà, dijous del 27 oct. al 14 juny. «Catalunya, terra de sants», amb diversos professors, dijous 3, 10 i 17 nov. Horari: 19-20

h. Informació: t. 933 026 840 o secretaria@balmesiana.org.

EXERCICIS I RECESSOS

Cova de Manresa. Mes d'exercicis (1 a 30 nov.), amb Josep Sugrañes, sj. Vuit dies (17 a 26 d'oct.), amb Gabriel Villanova, sj, i (13 a 22 des.), amb Josep M. Bullich, sj. Cinc dies (26 a 31 des.), amb David Guindulain, sj i equip (personalitzats). Informació: t. 938 720 422 i recepcio@covamanresa.cat.

BREUS

25 anys de Signes dels Temps. Aquest programa religiós que emet cada diumenge TV3 a les 10 del matí, dirigit i presentat per Francesc Rosaura, inicià la nova temporada 2011-12 el propassat 25 de setembre, tot commemorant els seus 25 anys d'història. Amb aquest motiu, el programa estrena la secció *Signes d'avui*, on persones de diversos àmbits eclesials i moviments cristians reflexionen sobre els reptes que ha d'afrontar l'Església del segle XXI.

Paraules de Vida a Catalunya Ràdio. El periodista Emili Pacheco presenta novament aquest programa religiós que s'emeten els diumenges a les 6 del matí a Catalunya Ràdio. També està disponible al web www.catradio.cat.

Col·locació de la imatge restaurada de Sta. Helena. Aquest acte va celebrar-se el 23 de setembre al matí. A les 9 h, la imatge de la santa, que ha estat restaurada, fou col·locada al Pla de la Seu, per a la visió i veneració dels fidels. Després, a les 11.30 h, van tenir lloc una pregària i unes intervencions musicals, amb unes paraules dels canonges Joan Guiteras i Josep M. Martí Bonet, abans que la imatge fos enlairada fins al cimbori de la catedral.

Exposició benèfica a favor del Japó. El cardenal de Barcelona participà, el 15 de setembre passat, a la inauguració d'una exposició benèfica d'art en favor del Japó, instal·lada al Reial Cercle Artístic de Barcelona. En aquest local, els dies 21 i 29 de setembre, hi hagué dues conferències sobre la cultura japonesa.

NOMENAMENT

Nou president delegat.

El 23 de setembre es va fer públic que el cardenal arquebisbe de Barcelona i president de la Fundació Junta Constructora del Temple de la Sagrada Família, havia nomenat com a nou president delegat d'aquesta fundació el Sr. Esteve Camps i Sala (Barcelona, 1947), que substitueix el Sr. Joan Rigol, qui havia acabat el període per al qual fou nomenat. El Sr. Camps col·labora al Departament de Béns Immobles i és conseller de Càritas Diocesana i de la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol.

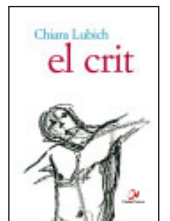

LLIBRES

Presentació del llibre

El Crit, de Chiara Lubich

Dimecres 19 d'octubre (19 h), a la sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret (c/ Roger de Llúria, 5). Ponents: Mons. Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu, i Xavier Puigdollers, director general d'Afers Religiosos. Organitza: Ed. Ciutat Nova.

PALABRA Y VIDA

El espíritu de Asís en Barcelona

Este año se cumple el veinticinco aniversario de una de las iniciativas más proféticas del beato Juan Pablo II: el primer encuentro interreligioso de oración por la paz, al que asistieron representantes de las principales religiones del mundo entero. Se celebró en la ciudad de Asís en octubre del 1986.

Aquella iniciativa no fue un acontecimiento aislado sino que ha tenido continuidad en los encuentros internacionales de oración por la paz, promovidos por la Comunidad de San Egidio, institución fundada por un laico, el profesor de historia de la Universidad de Roma Dr. Andrea Riccardi.

Con motivo de estos encuentros interreligiosos de diálogo y de oración por la paz, se ha hablado del *espíritu de Asís*, inspirado en la espiritualidad y el testimonio de san Francisco de Asís. Barcelona ha tenido el honor de acoger en dos ocasiones estos encuentros, los años 2001 y 2010, y nuestra diócesis también se ha hecho presente en el último de estos encuentros, el celebrado en Munich los pasados días 11, 12 y 13 de septiembre.

El encuentro celebrado en la capital de Baviera, organizado conjuntamente por la Comunidad de San Egi-

dio y la archidiócesis de Munich, tenía por lema: «Hemos de vivir juntos. Religiones y culturas en diálogo». Un lema especialmente significativo y sugeridor del camino que las religiones están llamadas a seguir en el futuro, demostrando que no son fuente de guerras y de conflictos, sino promotoras de justicia, de respeto a los derechos humanos y de convivencia.

El encuentro de Munich contó con la participación de Angela Merkel, cancillera de la República Federal de Alemania, del presidente de la RFA, Christian Wulff, y de otras autoridades de Baviera y del Gobierno federal. El encuentro quedó muy marcado —no podía ser de otro modo— por la celebración, el día 11 de noviembre, del décimo aniversario de los atentados terroristas contra Washington y contra las Torres Gemelas de Nueva York.

Este aniversario hacía especialmente actual el dilema en el que, según la Comunidad de San Egidio, se halla el mundo actual: o el enfrentamiento o la convivencia en el diálogo y en el respeto de los derechos humanos. Es muy importante, no sólo para las religiones sino también para toda la humanidad, que todas las religiones ayuden a hacer realidad esta convivencia

en la paz y en la justicia. Tal como dijo el presidente del Consejo de Europa, al abrir el pasado 12 de abril una jornada sobre las religiones y el diálogo intercultural: «Las religiones están fundadas sobre la tolerancia, la compasión y el respeto de la dignidad humana y tienen una gran función para promover la comprensión entre las personas, la solidaridad y la cohesión social.»

Este es el sentido de los mensajes que el Papa Benedicto XVI, continuador de la iniciativa interreligiosa de su predecesor, ha enviado a los diversos encuentros encaminados a promover en el mundo de hoy el llamado *espíritu de Asís*.

Por eso, Benedicto XVI no ha dudado en promover un nuevo encuentro interreligioso en la ciudad de San Francisco, conmemorativo del primer encuentro convocado por Juan Pablo II, que tendrá lugar el próximo día 27 de octubre y demostrará una vez más que hay continuidad y no ruptura entre Juan Pablo II y Benedicto XVI en el delicado tema del diálogo interreligioso.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona